poſitum inferius·ſc; p̄mo de p̄ceptis·poſtea de vi
cijs capitalibus·non tñ omēs de omibus·ſed de
hijs ſolum que in talibus repiri ſolent ·Et non
ſolum de iſtis pccis interrogandū eſt:ſed etiā de
circumſtancijs eoꝝ que ſupra poſui·in hoc verſu
Quis quid v̄·ac̄·Non tñ etiā eſt necē de quolibet
peccato mōli omēs circūſtantias querē·ſed ſolū
illas que trahūt peccatū in aliā ſpeciē·que ſcilic;
habēt ſpecialem deformitatē oppoſitā alicui p̄ce
ptorum·De numero tñ pccōrum non obmittas
interrogare·ſc; quotiens hoc vel illud peccatum
mortale conmiſit· ·13·

Interrogacō p̄ma erit de decē p̄ceptis ·Et p̄mo
circa p̄mum p̄ceptū·ſc; non habeas deos alienos

Primo interroga ſi falſam de fide opio
nē inuenit·aut ab aliquo inuētā ſecu
tus ē · Si male ſenſit de ſeptem ſacra
mentis eccleſie : vel circa ſcripture veritatem·
Item ſi credit ꝙ nō ſit infernus·vel ꝙ non ſit
alia vita poſt iſtam:vel aīam nō eſſe iudicandā
cum corpe· Si non credit ꝙ deus creauit omīa
tam viſibilia q̄ inuiſibilia· Si non credit ꝙ
i criſto fuerūt due nature diuina ſc; & humana
Si non credit ꝙ pro nobis paſſus eſt per cru
cis mortem & ꝙ reſurrexit· Si non credit reſur
rectionem mortuorum & vltimū iudicium · Si
non credit ꝙ eccīe paſtores ſint veri paſtores·

¶ Si cōicauit cum hereticis: quia tūc eſſet excatus
¶ Si ſcienter eccłiaſticam ſepulturā hereticis tradi
dit: quia tunc etiam excatus eēt. nec abſolui poſ
ſet. niſi prius manib⁹ ꝓpriis publice dictū corp⁹
ł corpa hereticoꝝ extumulet ꝛ dānatis proiciat
Locus etiam ille perpetuo carebit criſtiana ſepul
tura. ¶ Si inuocauit demones. vel inuocari fecit ꝑ
maleficia ad faciendum mala. aut fieri faciendo
quod eſt peccatū magnū. ꝛ dignū corpali morte
¶ Si adorauit aliquam creaturam. faciendo reuē
rentiam. vel orationem ad eā. ut ad lunā nouā ł
ſolem. vel ſtellam. aut ad ſonū cāpane: qd peccm
mortale eſt ¶ Si ex cōſtellacoībus vel planetis ſb
quibus natus ē aliquid iudicauit determinate de
vita ꝛ conuerſacōne ipſius. ¶ Idem Si credidit
ex phiſonomia aut ex fato. vel cōſtellacione aut
conplexione. hominem cogi ad bonū vel ad malū
quod etiam heresis eſt. ¶ Sequitur de preno
ſticacōne. Primo quo ad aues.
¶ Si eſtimauit aliquod malum futurum propť
garritum auium. puta quia cantauit gallus de
ſero, vel quia cantauit gallina, vel coruus. vel
noctua, vel quecumqꝫ alia auis, aut etiam cucu
lus ꝛ huiuſmodi: que omnia fatua ſunt et vana
SI habuit malam opinionem ¶ Quo ad ignē
de igne ſibilante: credens eſſe ſignum. ꝙ morie
tur aliquis. vel ſimile. quod fatuum et vanū eſt

¶ Si negauit dare ignem ex domū in calendis
menſium: timens ꝛ credens ꝓpter hoc malū euē
turum in domo. ¶ Si truncū ignis factum in nati
uitate dn̄i ſeruauit ꝛ poſuit in vinea cōtra gran
dines. vel cum illo ſignauit angulos ꝛ hoſtia do
mus ꝛ huiuſmōi. ¶ Quo ad aquam.

SI fecit. vel fieri fecit. vel fieri procurauit. aut
docuit aliquam incantacōez cū ſacramentis vel
ſacramentalibꝫ eccl̄ie ut oleo ſcō. vel aqua bapti
ſmali ꝛ huiuſmōi ob ſanitatē vel aliā cauſā: qꝺ
grauiſſimum eſt pccm̄. ¶ Si incātauit cū aqua
trium eccl̄iarū vel triū fontiū. ¶ Si pro re aliq̄ re
ſperit ampullam plenā aqua. vel vas vini quod
dr̄ ſācti Johis. ¶ Si ex effuſione olei vel vini cre
dit aliquem euentū euenire. ¶ Si prenoſticauit
ex rumore aquarū currentiū. qꝺ fatuū et vanū
eſt. ¶ Si incantauit cū ſpeculo vel pelui pleā aq̄
¶ Si aliquid fecit cū ſanguine menſtruato: qꝺ
eſt mōrle. ¶ Si lauit filios cum aqua benedicta
quod ſimilr̄ mōrle eſt. ¶ Si incātauit grandinē
quod etiam mortale eſt. ¶ Quo ad terram.

SI fecit vel fieri fecit aliquam dīnacōnem ad in
ueniendum aliq̄ furta. vel ad ſciendum aliqꝺ oc
cultum vel futurū qꝺ ſibi vel alteri ꝯtingē debeat
quod mortale eſt. ¶ Si vſus eſt ſortibꝫ dīnato
riis ut pſalmo vel libro cum filis ꝛ hmōi pro ſe
vel pro alio. ſeu etiā quoquomō: qꝺ mortale eſt

quod tamen ſi ex leuitate fecit. veniale eſt. ¶ Si
dixit pat̃ nr̄. ad feneſtrã auribꝫ obturatis ut poſt
modũ ꝑ prima verba q̄ audierit ab extra ĩtpre
tetur id quod ſcire deſiderat. qđ mortale eſt. ¶ Si
didicit artem notoriã. vel vſus eſt ea ad ſciendũ
aliqua. Vel Si vſus eſt arte nigromãtica. quod
mortale eſt. et ſi hmõi artis libros hꝫ inducendꝰ
eſt ꝙ illos cõburat qđ ſi facere rẽnuẽt. non eſſet
abſoluendus. ¶ Si fecit ſibi manus inſpicẽ. aut
alterius inſpexit. prenoſticando de fortuna. ¶ Si
credidit ꝙ aliquis haberꝫ malos oculos ſuꝑ pu
eros. vel ad aliquod malum obuiamentũ. ¶ Si
in ortu liberorũm reſpexit libros fatidicos. Si cre
didit aliquid ſibi euenire debere vel ſignificari
ex ſibulacõne aurium. vel ꝓpter tremorẽ oculi vł
ꝓpter ſternutacõem in exeũdo domũ. ¶ Si canta
uit cum cipho ligneo. vel cantare fecit pueros et
puellas. ut audiret quid ꝓnunciarẽt. ¶ Si fron
des oliue benedicte vł granũ frumẽti acceptũ de
preſepio poſuit ſuꝑ ignẽ ad p̄noſticandũ de vita
vel de morte alicuius. ¶ Si obſeruauit ſompnia
faciens aliquas orões ad ſcãꝫ annã vł ad ſcãꝫ he
lenã vł ad tres reges. vł aliũ quẽcũqꝫ ſcm̄ ã ſãctos
volẽs propter hoc ex hijs q̄ ſomniat de futuris vł
occultis diuinarẽ. qđ mõrle eſt. Alias autem ſine
tali oratione vel obſeruacõne adiuncta. nimis ſi
dem ſompnijs adhibere. et ſi nõ mõrle eſt peccatũ

piculoſum tñ eſt hmōi inſiſtere· qꝛ ſic dyabolus
multos decipit. ¶ Si eſtimauit mulieres conuer
ſas ĩ cattos vel ſimeas vel alia animalia ⁊ de no
cte ambulare ac ſugere ſanguinem puerorū. Et
exire et intrare domum oſtijs clauſis et volare
ꝑ longa terrarum ſpatia· ⁊ hmōi que impoſſibi
lia ſunt talibus. ⁊ iō falſa ¶ Si ānotauit vel āno
tare fecit aliquā beſtiam ꝑditam. ¶ Si obſerua
uit vnam diem plus q̄ꝫ aliā· nō incipiendo aliqđ
opus· vel non lauando caput· vel ſi obſeruauit
dies egipciacos· vel diem in quo occurrit feſtū
decollacōnis btī Johānis baptiſte· vel diem vene
ris in non incidendo pānos: qđ veniale videtur
precipue qñdo ex ſimplicitate hoc credit· qꝛ non
audiuit contrarium. Sꝫ ſi aīmo obſtinato hoc defen
dere vellet: mortale eſſet. ¶ Si in calendis menſiū
noluit aliquid dare aut cōcedē ex domū· putās
ꝙ ex hoc fieret diminutio rerum. ¶ Si in calen
dis Januarij conmedit in lecto ficus cum melle
vel fecit ſibi portare piſcem viuum. ¶ Si eo die
dedit pueris pecuniam· vel ſi ipſe ab aliquo rece
pit· qđ dicitur vulgarit̄ lamātia vł offerta vel la
ſtrina. ¶ Si eo die miſit vel portauit in domo
tꝑalia aliqua· quia eſſet ꝑ̄ma dies anni· ⁊ hoc ut
ſic toto anno intrent multa bona· ⁊ ſic noluit in
trare ſine aliqua re temporali. ¶ Si eo die fuerit
ſuſpectus de primo quē viderit. ¶ Si in calendis

marcij ſignauit oſtia domus vel aliā rem poſuit
in feneſtra vł ante domū. ¶ Si ſignauit ⁊ poſuit
ouum natum in die natalis dñi. vel in die veneris
ſancto. vel in die aſcenſionis: credēs ꝙ ꝯmedens
illud. non poſſit occidi. ille ł ſimile ¶ Si ī die ſācti
Johānis baptiſte collegit herbas. q̄ſi illo die eſ
ſent maioris virtutis collecte ꝙ altero. ut cum il
lis faceret fumigacōnem coñ infirmitatem. ¶ Si
in profeſto dicti feſti trāſiuit ſup ignē factum de
herbis cum incenſo. qui dr ignis ſancti Jo. ¶ Si
in nocte talis feſti fecit vinum quod dicitur vinū
ſancti Johīs. ad pnoſticandū de furtis. vel alijs
ſecretis. ¶ Si mulier dedit ſuo viro vel etiā alteri
aut vir mulieri aliquod ad comedendum. ut eā
amaret. vel eū: quod eſt mortale ¶ Si fecit vel fieri
fecit aliquam incantacōem obſanitatem ꝯſequē
dam. Et quando hoc fit ſcienter. quia ſcitur eſſe
prohibitum. tunc eſt communiter mortale. Cum
vero fit ex ſimplicitate. putando eſſe bonas ora
tiones: videtur veniale. Sed ſi nollent ī futurum
abſtinere ab huiuſmodi: neganda eſt eis abſo
lucio. quia ex obſtinacione et malicia fit morta
le. Et interrogandum eſt de verbis quibus vtun
tur. et de cerimonijs et obſeruancijs. quas ad
dunt. ¶ Si exercuit artem geomantie: quod
eſt mortale. ¶ Si contra vermes ł febres ſcripſit
in fructu amigdali ł in hoſtia ł alibi ¶ Si icātauit

vel incantari fecit contra dolorem dentium capitis. plio rum. aut supercilioꝝ. vel oculorum. cum faba. et pater noster. et huiusmodi. ¶ Si portauit pueros infirmos ad sambucum. vel ad tubum. vel aliud similem locum causa sanitatis recuperande ¶ Si fecit vel fieri fecit aut vsus est literis vel breuibus. que sunt conmuniter superſticioſe ex verbis. vel caracteribus. vel carta in qua fuerit. vel ex modo imponendi aut portandi vel tempore aut loco ſcribendi. Et inuenta ſuperſticione eorum: imponendum eſt ut comburantur. et ſi nollet non eſſet abſoluendus. quia ſic fieret mortale. ¶ Si ſuper ſe portauit cartam ſcriptam. que dicitur ſancti Cipriani vel cartam non natam vel virgineam. vel aliquod aliud ſimile. ob ſpem ſanitatis vel alterius cuiuſcunque ſuperſticioſe. quod non eſſet naturaliter ex arte medicine vel alterius approbatum ¶ Et generaliter ſi quamcunque aliam incantationem. coniurationem. vel maleficium. aut quodcunque ſuperſticioſum exercuit. aut eis fidem adhibuit: quia omnia ſunt vana et fatua ac prohibita. ¶ In quibus omnibus non ſeruatur primum preceptum

¶ De ſecundo precepto ſcilicet. Non aſſumes nomen dei tui inuanum. Et primo de blaſphemia. .ix.

Si vide licet Blaſphemauit in deum vel aliquem ſanctorum. dicendo ſibi maledictionem vel alia opprobrioſa verba: quod ſemper eſt mortale ¶ Si Blaſphemauit in deum dicendo eum non eſſe iuſtum. et non omnia iuſte diſponere. ſed acceptare